

สรุปประเด็นงานแถลงข่าว และงานสัมมนา
โครงการศึกษาและพัฒนาประมวลกฎหมาย
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
ณ โรงแรมมณเฑียร ห้องมณเฑียรทิพย์ ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ภาคเช้า

๙.๑๙ น. แถลงข่าว โครงการศึกษาและพัฒนาประมวลกฎหมาย โดยศาสตราจารย์ พิเศษปรีชา พาณิชวงศ์ ประธานมูลนิธิเพื่อสนับสนุนการพัฒนาวิชาการทางนิติศาสตร์

“ความเป็นมาของโครงการ”

ดำเนินรายการโดย รองศาสตราจารย์ ทัชชมัย ฤกษ์สุด

ความเป็นมาของโครงการที่จะจัดทำกรวิจัยและทำการศึกษความเป็นมาของประมวลกฎหมายนี้ เป็นความในใจหรือความอึดอัดใจ ตลอดเวลาที่ข้าพเจ้ารับราชการอยู่ในสายนิติศาสตร์ คือเวลาเราใช้กฎหมายประมวลกฎหมายในการชี้ขาดตัดสินคดี มีความยุ่งยากที่จะทำความเข้าใจในตัวบทกฎหมาย เมื่อมีปัญหาอย่างนี้ ในยุคหนึ่งสมัยหนึ่งศาลยุติธรรมก็จะแปลความหมายของกฎหมายในแนวที่เป็นประโยชน์ต่อรัฐ หรือในลักษณะที่ชนทรายเข้าวัดกันไว้ก่อน จึงมีความคิดอยู่ตลอดเวลาว่าเมื่อเวลาจะใช้ประมวลกฎหมายสามารถมองได้หลายทางว่าจะเดินไปทางไหน จึงมีความคิดอยู่ตลอดเวลาว่าทำไมสมาชิกสภาหรือรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งตามทฤษฎีเราถือว่าเขาเป็นผู้แทนของปวงชน ไม่คิดแก้กฎหมายให้เป็นประโยชน์จริง ๆ ต่อประชาชน อย่างน้อยเราควรมีประมวลกฎหมายที่ประชาชนผู้เสียภาษีทุกคนอ่านแล้วมีความเข้าใจว่าเขามีหน้าที่เสียภาษีอย่างไรบ้าง ไม่ใช่พอยื่นแบบเสียภาษีไปเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรบอกว่าไม่ถูกต้องอย่างนั้นอย่างนี้ เราจึงต้องจ่ายอมเขาไปไม่เช่นนั้นกฎหมายบอกว่าเราต้องอุทธรณ์การประเมิน และการอุทธรณ์การประเมินส่วนใหญ่ก็จะยื่นตามเจ้าหน้าที่พิจารณาการประเมิน และกฎหมายบอกว่าผู้เสียภาษีต้องไปศาลถ้าไม่พอใจ ถ้าเป็นเงินจำนวนมากเป็นแสนเป็นล้านก็จะยอมเสียเงินค่าทนายความมาสู้กันไปถึงศาลฎีกา ถ้าจำนวนเงินไม่มากก็จะไม่คุ้มกับที่ไปจ่ายค่าทนายความ ราษฎรก็ต้องจ่ายอมเสียภาษีไป นี่คือนปัญหาที่เป็นที่มาของความคิดที่ว่าทำอย่างไรเราจึงจะปรับปรุงประมวลกฎหมายอย่างที่ตั้งใจไว้

วันหนึ่งมีโอกาสได้พบกับท่านอธิบดีศานิต รุ่งน้อย ได้มีการปรารภขึ้นมา ท่านเป็นอธิบดีท่านก็ลำบากใจเหมือนกันเวลาอ่านประมวลกฎหมาย เมื่อมีที่มาอย่างนี้ก็คิดว่าแล้วจะทำอย่างไร ประกอบกับที่คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีศูนย์วิจัยกฎหมายเพื่อการพัฒนา และข้าพเจ้าเป็นครูของพวกอาจารย์ที่คณะนิติศาสตร์นี้ จึงได้ปรึกษากับ ผศ.ธิตินันท์

เชื่อบุญชัย ซึ่งเป็นคนบดดี ก็รับปากว่าพร้อมที่จะทำ เมื่อเป็นอย่างนี้จึงมาปรึกษาท่านอธิบดีอีกว่าเราจะหาเงินให้ได้อย่างไร เพราะจะต้องมีเงินค่าใช้จ่ายในการทำวิจัย จึงดำริว่าเราตั้งมูลนิธิขึ้นมาบอกกล่าวบุญไปทั่ว ๆ กันว่า ถ้าใครคิดว่าเรื่องที่เราจะทำนี้มันเป็นคุณเป็นประโยชน์ต่อประชาชน ต่อบ้านเมือง เขาจะช่วยเท่าใดก็ได้แล้วแต่ และได้เงินมาเท่าใดเราก็จะให้เงินแก่คณะนิติศาสตร์ไปก็แล้วกัน จึงเป็นที่มาของแนวคิดที่จัดทำในวันนี้ จึงขอเรียนให้ทราบถึงที่มาที่ไป